

Mi fán terem az EUDR? Mi
várható a gyakorlatban?

AGRÁRMINISZTERIUM
Erdőkért Felelős Államtitkárság

Békésiné dr. Erdey Erzsébet
külkereskedelmi szakjogász
Erdészeti Fejlesztéspolitikai és Innovációs Főosztály

I. EUDR = AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/1115 RENDELETE

(2023. május 31.) az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg)

Célok:

- a) az EU ökológiai lábnyoma csökkentése
- b) globális erdőirtás, erdőpusztulás megállítása, csökkenése
- c) az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, és a biológiai sokféleség megóvása

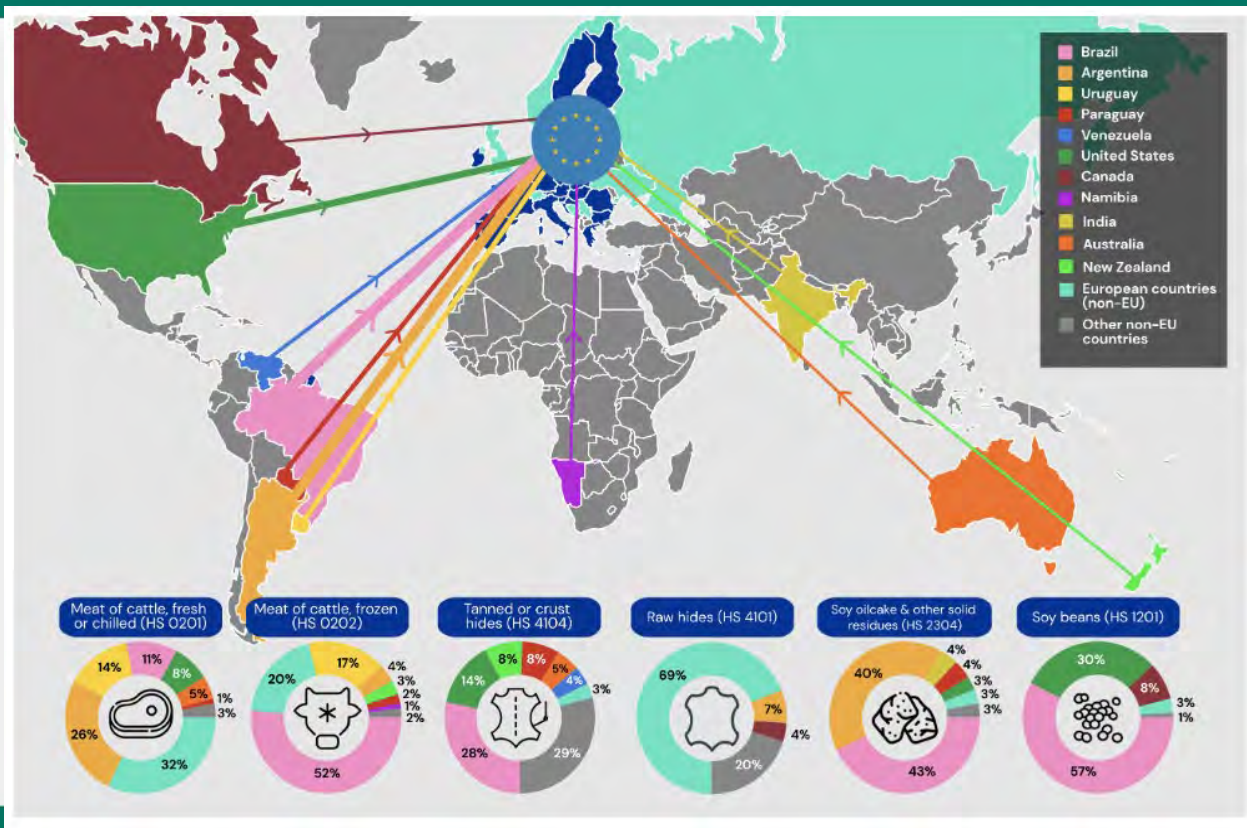
Közvetlen hatályú rendelet

Kihirdetés: 2023. június 9.

Hatályosság: 2023. június 29. (határidők kezdete, jogilag jelentős tények, következmények fűződnek hozzá)

Alkalmazás: (kötelezettségek, tilalmak, felelősség és szankciók „élesednek”)

I. EUDR = AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/1115 RENDELETE

I. EUDR = AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/1115 RENDELETE

Alkalmazás

1. Az EUDR hatálya alá tartozó termékekre, *kivéve a faáru és fatermék* :

1.1. **2024. december 30 -tól;**

1.2. a 2020. december 31-ig létrehozott **mikro - és kisvállalkozások** **2025. június 30. -tól**
(2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról)

2. Az EUDR hatálya alá tartozó *faáru és fatermék*

2.1. A 995/2010/EU rendelet **2024. december 30 -ával** hatályát veszti.

2.2. **2024. december 30 -tól** forgalomba hozott,
2023. június 29. előtt *előállított* fára és fatermékekre
a 995/2010/EU rendelet **2027. december 31 -ig** továbbra is
alkalmazandó

2.3. **2027. december 31 -től** forgalomba hozott, 2023. június 29. előtt előállított fának és
fatermékeknek meg kell felelnie az EUDR 3. cikkének.

II. Az EUDR hatálya alá tartozó

releváns áruk és terméke

MEHETLENISZTERIUM

Releváns áru (erdőirtással összefüggő „vétkességi” sorrendben):

olajpálma (34,0%)

szója (32,8%)

fa (8,6%)

kakaó (7,5%)

kávé (7%)

szarvasmarha (5%)

gumi (3,4%)

Releváns termék jellemzője: releváns *áruból* vagy annak *felhasználásával* készül
(vagy azzal etetik)

Releváns termék: kizárólag az EUDR I. mellékletben felsoroltak!

EUDR I. melléklet = Kombinált Nómenklatúrába (KN-kód) sorolt termékek jegyzéke, amire az EUDR-t alkalmazni kell *(és csak ezek)*

II. Az EUDR hatálya alá tartozó

releváns áruk és termékek

MEHETLENISZTERIUM

FQ 1: Ha egy áru releváns árut tartalmaz, **de nincs az I. mellékletben** (pl. szappan -pálmaolajból), az EUDR-nek meg kell-e felelnie?

Válasz Nem. Hasonló ehhez: autók bőrüléssel vagy természetes gumi alkotórészekkel.

FQ2: Ha **az EUDR I. mellékletében szerepel** egy termék, de nem a releváns áruból vagy annak felhasználásával készült?

Mit jelent az „ex” a KN-kód előtt? *Válasz:* Ex = extract

Ha nincs benne releváns áru (pl. fától eltérő más nyersanyagból készült) = ~~EUDR~~

Ha van benne releváns áru, ezekre a termékekre vonatkozik az EUDR.

Példa:

EUDR I. mellékletben releváns áru: a fa

Releváns termékek:ex 9401 Ülőbútor

(a 9402 vámtarifa szám alá tartozó kivételével),
ágyá alakítható ülőbútor és ezek részei fából

II. Az EUDR hatálya alá tartozó

releváns áruk és terméke

FQ 3: Mi a helyzet, ha az EUDR I. mellékletében szereplő terméket az EU-ban gyártják?

Válasz: Az I. melléklet KN1806 csokoládé EU-ban letelepedett gyártója és forgalomba helyezője, piaci szereplőnek tekintendő. *(Akkor is, ha a felhasznált kakaópor már forgalomban van és a kakaóporra a kellő gondossági követelményeket teljesítették.)*

Uniós piacon már forgalmazott pálmaolajat tartalmazó **szappan**,
már forgalmazott kakaóvaját (KN1804) tartalmazó **sütemény**
előállítás és **piacra dobása az EU-ban: szappan, sütemény**
nincs az I. mellékletben = nincs EUDR megfelelési kényszer

Az EUDR I. melléklet releváns termékjegyzéke változhat!

COM felhatalmazást kapott:

felülvizsgálhatja a releváns árukkal (pl. fa) összefüggő termékjegyzéket,
kiigazíthatja a KN-kódokat (delegált jogi aktusokkal),

2 év múlva bizonyos a termékkör felülvizsgálata.

		I. melléklet	
		i	n
releváns áru	i	X	X
	n	X	X

III. Az EUDR szabályozási tárgya

III. Az EUDR szabályozási tárgya: a releváns termékek piaci szereplő és kereskedő általi

- uniós piacon való **FORGALOMBA HOZATALA**
- uniós piacon való **FORGALMAZÁSA**
- Unióból **KIVITELE**

„*forgalomba hozatal* ”: a releváns áru vagy a releváns termék **első alkalommal történő** forgalmazása az uniós piacon;

„*forgalmazás* ”: releváns termék **kereskedelmi tevékenység** keretében történő rendelkezésre bocsátása az uniós piacon való **értékesítés, fogyasztás** vagy **használat** céljára, **ellenérték fejében vagy ingyenesen** ;

2. Deforestation-free domestic timber exported from EU as furniture

Az erdőirtásmentes hazai fát az EU-ból bútorként exportálják

1. EU forest owner harvests trees. The timber is placed 'on the EU market' at point of harvest

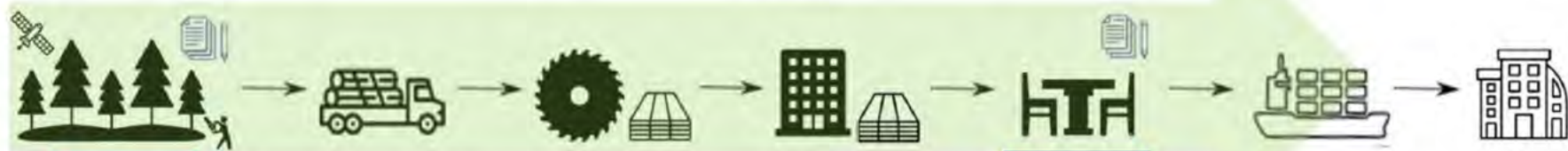
2. Tagged logs are transported to sawmill

3. Sawmill only accepts deforestation-free, traceable timber for processing

4. Timber merchant buys from several mills, keeping deforestation free, traceable wood segregated

5. Furniture maker buys sawn wood from several merchants, keeping deforestation-free wood segregated in final products

6. Furniture exported from EU to be sold in third country

EU operator

DD obligation
Submits DD statement

2. A jelöléssel ellátott rönköket a fűrésztelepre szállítják

3. Fűrészüzem csak az erdőirtásmentes, nyomon követhető faanyagot fogadja be további feldolgozásra

EU operator

DD obligation
Submits DD statement

6. Bútorexport az EU-ból harmadik országba történő eladás

1. EU-s erdőtulajdonos fát termel ki. A faanyag „az EU-ra piacára” kerül a kitermelés helyén

EU piaci szereplő
DD kötelezettség

Benyújtja a DD nyilatkozatot

4. A fakereskedő több fűrészüzemből vásárol úgy, hogy az erdőirtás mentes, nyomon követhető faanyagot elkülönítve tartja

5. A bútorgyártó fűrészárut vásárol különböző kereskedőktől, az elkülönítve tartott erdőirtásmentes faanyagot használja a végtermékekben

EU-kereskedő
DD kötelezettség
Benyújtja a DD nyilatkozatot

Please note that infographic shows a possible supply chain and is not representative of all timber supply chains

Felhívjuk a figyelmet, hogy az infografika példa egy lehetséges ellátási lánc forgatókönyvére, és nem reprezentálja az összes faanyag-ellátási láncot

III. Az EUDR szabályozási tárgya

„**piaci szereplő**”: bármely olyan természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely *kereskedelmi tevékenység keretében* releváns termékeket **hoz forgalomba** vagy **visz ki**;
--- *az is, aki az I. mellékletben szereplő áruból az I. mellékletben szereplő terméket gyárt és helyez az uniós piacra*

„**kereskedő**”: a piaci szereplőtől eltérő személy az ellátási láncban, aki, illetve amely *kereskedelmi tevékenység keretében* releváns termékeket **forgalmaz** ;

7. cikk: az Unión kívül letelepedett piaci szereplő által forgalomba hozott termék **első, az Unióban letelepedett forgalmazója** is piaci szereplőnek minősül

III. Az EUDR szabályozási tárgya

Nem kkv PIACI SZEREPLŐ és **nem kkv** KERESKEDŐ kötelezettségei azonos szintűek

1. DDS kiállítás, feltöltés
2. kellő gondosság gyakorlása
3. felelős a Rendelet megsértése esetén
4. nyilvános jelentés évente

A piaci szereplő és a nem kkv kereskedő információkat oszt meg a következő láncszereplővel, hogy a kellő gondosság gyakorlása megtörtént és nincs kockázata vagy csak elhanyagolható a kockázata a releváns termék meg nem felelésének. Amit a DDS-ben nyilatkozik és az IS-be feltölt /vámkezeléshez benyújt/, azért felelős marad!

IV. A releváns áruk és termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala, forgalmazása és kivitele együttes feltételei

Kedvezmény *a kvv piaci szereplők részére:*

- **előzetesen meggyőződik**, hogy vonatkozott-e kellő gondosság a felhasználni kívánt releváns termékekre és nem volt kockázata vagy elhanyagolható kockázata, hogy a termék nem felel meg az EUDR-nek ----- **hivatkozhat meglévő DDS nyilatkozat hivatkozási számára**
- **nyilvántartás vezetése** (kitől vette, kinek adta el, miből, mikor, mennyit és a DDS hivatkozási számok) és kockázat észlelése esetén kötelező értesítés a hatóságoknak és a vevőknek

Kedvezmény *a kvv kereskedők részére:*

- **előzetesen meggyőződik**, hogy vonatkozott-e kellő gondosság a felhasználni kívánt releváns termékekre és nem volt kockázata vagy elhanyagolható kockázata, hogy a termék nem felel meg az EUDR-nek ----- **hivatkozhat meglévő DDS nyilatkozat hivatkozási számára**
- **nyilvántartás vezetése** (kitől vette, kinek adta el, miből, mikor, mennyit és a DDS hivatkozási számok) és kockázat észlelése esetén kötelező értesítés a hatóságoknak és a vevőknek

IV. A releváns áruk és termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala, forgalmazása és kivitele együttes feltételei (A + B + C)

A) erdőirtásmentesség

ÉS

B) jogszerű előállítás (az előállító ország vonatkozó jogszabályaival összhangban)

ÉS

C) előzetes, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat

Ha az A-C) pontok bármelyike nem teljesül:

TILALOM (3. cikk) !

és intézkedések és szankciók

(nincs alsó limit, nincs mennyiségi tűréshatár)

IV. A releváns áruk és termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala, forgalmazása és kivitele együttes feltételei (A + B + C)

Ad A) pont: „*erdőirtás*” az erdők mezőgazdasági használatra történő átalakítása, függetlenül attól, hogy az ember által okozott-e vagy sem
FQ 4: erdőtüz, hótörés...? egyéb átalakítások?

„*erdőirtásmentes*”

- a) ha a releváns termékek olyan releváns árukat tartalmaznak, amelyeket olyan földterületen állítottak elő, amelyen **2020. december 31** . után nem végeztek **erdőirtást**;
- b) fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült releváns termékek esetében, amennyiben a fát **2020. december 31. után** úgy termelték ki az erdőből, hogy azzal nem okoztak **erdőpusztulást**.

A fára, fatermékekre az a) és b) pont együttesen igaz kell, hogy legyen!

IV. A releváns áruk és termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala, forgalmazása és kivitele együttes feltételei (A + B + C)

„erdőpusztulás”: az erdővel borított területek olyan **strukturális változásai**, amelyek a következő **átalakítások** formáját öltik:

- a) a természetes vagy a természetesen regenerálódó erdők ültetvényerdőkké vagy egyéb fával borított területté való átalakítása; vagy
- a) a természetes erdők telepített erdőkké való átalakítása;

(fenntartható erdőgazdálkodás (SFM)– bátran, ameddig nem ölti kedvezőtlen szerkezeti átalakítás, degradálás formáját)

IV. A releváns áruk és termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala, forgalmazása és kivitele együttes feltételei (A + B + C)

Ad B) pont: jogszerűen kitermelt: 2. cikk 40 . --- (A 2173/2005/EK rendelet hatálya alá tartozó, működő engedélyezési rendszerből származó érvényes FLEGT-engedéllyel rendelkező fatermékeket úgy kell tekinteni, hogy azok megfelelnek e rendelet 3. cikke b) pontjának).

Ad C) pont: kellő gondossági nyilatkozat Due Diligence Statement (DDS)

= a II. mellékletben foglalt DDS nyilatkozat minta kitöltve, aláírva, feltöltve előzetesen az Information System -be (vagy vámkezelésre benyújtva).

IV. A releváns áruk és termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala, forgalmazása és kivitele együttes feltételei

FQ 4: Minden egyes tételre; ha több tétel ugyanarról a területegységről származik: ahány tétel, annyi DDS.

Ömlesztett vagy összetett áru: a piaci szereplő és a nem kkv kereskedő biztosítja minden releváns áru termelésének területi egysége **azonosítását**, és azt, hogy **a folyamat egyik pontján sem keveredett ismeretlen eredetű vagy 2020. december 31. után erdőirtással vagy erdőpusztulással érintett területről származó** releváns áruval!

A láncban mass balance (tömeg szerinti őrzés) amennyiben keveredést tesz lehetővé, kizárt (**elkülönítési kötelezettség**). -> **jelentős infrastrukturális beruházások**

A releváns termékek **forgalomba hozatala vagy kivitele előtt** a piaci szereplőknek kellő gondossággal kell eljárniuk az egyes beszállítók által szállított valamennyi releváns termék tekintetében.

- **információk, adatok és dokumentumok gyűjtése** (és megőrzése faanyag, faterméknél 5 évig) ami a 9. cikk szerinti információ átadáshoz szükséges (pl. termék megnevezés, mennyiség, információ a láncszereplőkről és vevőkről, **földrajzi helymeghatározás, stb.**)
- **kockázatértékelési intézkedések** (10. cikk, új kockázati elemek.) Dokumentálni, évente felülvizsgálni, igazolni, hogyan ellenőrizték az információkat és milyen módszerrel határozták meg a kockázatok mértékét.
- **kockázatcsökkentő intézkedések** (11. cikk, pl. kapacitásépítés, beruházási támogatások, további adatgyűjtés, kontrollmechanizmus bevezetése, a kkv-nak nem minősülő piaci szereplők vonatkozásában jelentéstétel, nyilvántartás-vezetés, belső kontroll és megfelelés menedzsment, többek között vezető beosztású megfelelési tisztviselő kinevezése stb....).
- a piaci szereplőknek létre kell hozniuk egy **eljárásokból és intézkedésekből álló kellő gondossági (DD) keretrendszer**t (12. cikk): éves felülvizsgálat, aktualizálás

VI. Egyszerűsített kellő gondosság

Ha az összes releváns árut és releváns terméket olyan országokban vagy azok részeiben állították elő, amelyeket a 29. cikkkel összhangban **alacsony kockázatúként** soroltak be:

- **Adatok, dokumentumok gyűjtése** információk átadásához és ellenőrzéséhez:
- - így földrajzi helymeghatározás adatok gyűjtése is kell!
- ~~10. cikk (kockázatértékelés), 11. cikk (kockázatesökkentés)~~ elhagyható,
- **előzetesen vizsgálandó** : Mennyire összetett az ellátási lánc, fennáll-e az EUDR kijátszása veszélye, keveredhetett-e ismeretlen eredetű vagy magas vagy átlagos kockázatú országokból származó termékkel?
- **Kellő gondossági (DD) keretrendszer naprakész megléte** :
- **Meg nem felelés kockázata észlelése esetén : hatóság értesítése** :

VI. Egyszerűsített kellő gondosság

Információ átadáshoz szükséges adatgyűjtéshez (9. cikk *d*) ponthoz): *minden területegység földrajzi helymeghatározása*, ahol azokat a releváns árukat, amelyeket a releváns termék tartalmaz, vagy amelyek felhasználásával a releváns termék készült, előállították, valamint az **előállítás dátuma** vagy **időtartománya**;

„*földrajzi helymeghatározás*” - a területegység földrajzi helyzete megadása:

- szélességi és hosszúsági **koordinátákkal** (akár mobil telefontal és ingyenes digitális applikációkkal (Geographic Information System, GIS))
- négy hektárnál nagyobb releváns területegységek esetében (kv: szarvasmarha) az egyes területegységek kerületének leírására elegendő **sokszögek használatával**.

VI. Egyszerűsített kellő gondosság

Könnyítések, várható segítségek

- a 33. cikkben említett információs rendszerben földrajzi helymeghatározásra szolgáló adatok átvétele kkv-k - beleértve a mikrovállalkozásokat - és a természetes személyek számára (15. cikk (1) bek.):
- 6. cikk: természetes személy és mikrovállalkozás meghatalmazhatja a láncban következő piaci szereplőt, kereskedőt, hogy meghatalmazott képviselőként járjon el (kv. ha a képviselő is természetes személy vagy mikrovállalkozás---felelősség **nem** hárul át).
- COM részéről sokoldalú konzultációs platform fenntartása, gyakori kérdések tárháza közzététele
- **EU Erdő Megfigyelési Rendszerének** (EU Forest Observatory) üzembe helyezése, világszintű megfigyelésre; tudományos bizonyítékok szolgáltatása; kockázat elemzéshez használható; használata önkéntes; meglévő megfigyelési rendszerekre épül (pl. Copernicus termékek + ...);

Nem pótolja a kellő gondosság lefolytatását!

Információt ad a 2020. december 31-i határnapon megfigyelt földborításról; fejlesztése függ az EU politikai fejleményeitől, a készülő Erdő Megfigyelési Rendszerről szóló Rendeletől, Erdő Információs Rendszer (FISE) frissítésétől és bővítésétől --- terv: idén év végén online platform?

VI. Egyszerűsített kellő gondosság

Hatósági ellenőrzések

Releváns termékek:

magas kockázati besorolású országokból/részterületről: piaci szereplők min. 9 %-a **és**
releváns termék mennyisége min. 9 %-a)

átlagos kockázati besorolású országokból: piaci szereplők min. 3 %-a

alacsony kockázati besorolású országokból: piaci szereplők min. 1 %-a

2023. június 29.-én minden ország átlagos kockázati besorolású /29. cikk (2) bek./

/2024. december 30-ig új átsorolások/

- Felhívom figyelmüket arra, hogy a jogértelmezés a jogalkalmazó mindenkori feladata és felelőssége.
- Előadásomnak jogi relevanciája nincs, nem minősül hivatalos jogértelmezésnek, tekintettel az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatára és nem tekinthető az Agrárminisztérium álláspontjának.
- Minderre figyelemmel előadásom nem használható fel peres vagy közigazgatási eljárás során sem állásfoglalásként, sem jogértelmezésként, sem pedig szakvéleményként.

Köszönöm a figyelmüket!

